

ELEMENTI I KRITERIJI VREDNOVANJA U NASTAVI GEOGRAFIJE

PREDMET: Geografija

NASTAVNIK: Ivica Borić

U nastavi geografije razinom usvojenosti od nezadovoljavajuće do izvrsne vrednuju se sljedeći elementi (brojčanom i opisnom ocjenom).

Element vrednovanja	Opis elementa	Oblik	Kriterij
Geografska znanja	poznavanje i primjena ključnih pojmova, stupanj usvojenosti ishoda učenja (obrazovnih postignuća)	pisano, usmeno	točnost i kvaliteta odgovora; reakcija na postavljeno pitanje; samostalnost
Geografske vještine	praktične vještine (orijentacija u prostoru, izrada skica, profila, tematskih karata, dijagrama, prezentacija, postera, plakata, samostalnih pisanih radova); kognitivne vještine (analiza grafičkih priloga); primjena geografskih znanja, povezivanje nastavnog gradiva i logičko zaključivanje	pisano, usmeno, praktično	točnost, preciznost, samostalnost, preglednost i sl.; primjena statističkih i grafičkih metoda; prezentacijske vještine; timski rad
Kartografska pismenost	poznavanje elemenata i sadržaja svih vrsta geografskih karata; upotreba geografskih karata	pisano, usmeno, praktično	orijentacija i snalaženje na karti; čitanje i interpretacija sadržaja karata; pravilno pisanje geografskih imena

KRITERIJI ZA VREDNOVANJE ODREĐENOG ELEMENTA

Razina usvojenosti ishoda: IZVRSTAN

GEOGRAFSKA ZNANJA	GEOGRAFSKE VJEŠTINE	KARTOGRAFSKA PISMENOST
<ul style="list-style-type: none"> - reakcija učenika na postavljeno pitanje je brza i točna - izrazito temeljito i opširno obrazlaže naučeno - gradivo je usvojeno sa potpunim razumijevanjem, proširuje ga vlastitim iskustvom - originalan i samostalan u rješavanju zadataka - sve navedeno učenik vrši bez pomoći nastavnika 	<ul style="list-style-type: none"> -izrazito kvalitetno, brzo i točno uočava geografske pojave i procese -izrazito temeljito i opširno povezuje nastavno gradivo s ostalim temama i predmetima -izuzetno samostalno izvodi zaključke pri analizi geografskih problema -s lakoćom obrazlaže i dokazuje geografske procese i pojave -pokazuje razvijeno i prošireno logičko zaključivanje i povezivanje s životnom praksom 	<ul style="list-style-type: none"> - izrazito brzo, točno i samostalno pokazuje i čita geografske pojmove - izrazita sposobnost povezivanja i sadržaja geografske karte s geografskim znanjima - izrazito točno i brzo analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te samostalno donosi zaključke - izrazito uspješno koristi zemljovid pri orijentaciji u prostoru - prisutno je okretno snalaženje i dobro čitanje geografske karte. - točno, precizno i brzo uočava geografske sadržaje na geografskoj karti

Razina usvojenosti: VRLO DOBRA

GEOGRAFSKA ZNANJA	GEOGRAFSKE VJEŠTINE	KARTOGRAFSKA PISMENOST
<ul style="list-style-type: none">- reakcija učenika na postavljeno pitanje je sporija, no i dalje bez pomoći nastavnika- sigurno i solidno vlada znanjem ali ima nedostataka u povezivanju detalja i činjenica (nedostatke u povezivanju činjenica ispravlja na napomenu nastavnika- uspješno objašnjava naučeno. Služi se usvojenim znanjem i navodi vlastite primjere te logično obrazlaže prirodne zakonitosti uz rijetke poticaje ili pomoć nastavnika- povezuje naučene nastavne sadržaje sa svakodnevnim životom- uglavnom samostalno rješava problemske zadatke-	<ul style="list-style-type: none">- polagano i sporije, ali točno, uočava osnovne geografske pojave i procese- opširno povezuje nastavno gradivo s ostalim temama i predmetima- samostalno izvodi zaključke pri analizi geografskih problema- logično obrazlaže i dokazuje osnovne geografske pojave i procese- pokazuje logičko zaključivanje i povezivanje s životnom praksom	<ul style="list-style-type: none">- točno i samostalno, no sporije, pokazuje i čita geografske pojmove- povezuje i čita naučeno gradivo sa geografske karte- točno analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te samostalno donosi zaključke- uspješno koristi geografsku kartu pri orijentaciji u prostoru

Razina usvojenosti: DOBAR

GEOGRAFSKA ZNANJA	GEOGRAFSKE VJEŠTINE	KARTOGRAFSKA PISMENOST
<ul style="list-style-type: none"> - reakcija učenika na postavljeno pitanje je spora i uz pomoć nastavnika (brojna potpitanja i navođenje na dogovor), no činjenice izlaže jasno i nedvosmisleno - kvaliteta znanja je prosječna, a način iznošenja gradiva je logičan tek u pojedinim dijelovima 	<ul style="list-style-type: none"> - polagano i uz nastavnikovu pomoć uočava geografske pojave i procese - prosječno povezuje nastavno gradivo s ostalim temama i predmetima - djelomično i nepotpuno izvodi zaključke pri analizi geografskih problema - uz nastavnikovu pomoć obrazlaže i dokazuje osnovne geografske pojave i procese - prosječno i djelomično logički zaključuje i povezuje s životnom praksom 	<ul style="list-style-type: none"> - većinu zadanih pojmova pokazuje točno - djelomično razvijena kartografska pismenost - uočava i prepoznaje pojedine geografske sadržaje na geografskoj karti i koristi se njima uz nastavnikovu pomoć - prosječno analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge - geografsku kartu koristi i čita uz pomoć nastavnika pri orijentaciji u prostoru

Razina usvojenosti: ZADOVOLJAVAJUĆA

GEOGRAFSKA ZNANJA	GEOGRAFSKE VJEŠTINE	KARTOGRAFSKA PISMENOST
<ul style="list-style-type: none"> - reakcija učenika na postavljeno pitanje je djelomična, kvaliteta znanja je nepotpuna i površna sa greškama, a način iznošenja znanja tek zadovoljavajući uz sposobnost razgovora sa nastavnikom - na jednostavan način nabraja i opisuje činjenice - otežano povezuje stečena geografska znanja s konkretnim primjerima - pri odgovaranju je potreban veći broj potpitanja i usmjeravanja prema točnom odgovoru - čak i uz pomoć nastavnika slabo i nesigurno primjenjuje znanje 	<ul style="list-style-type: none"> - površno i djelomično i uz nastavnikovu pomoć uočava geografske pojave i procese - nepotpuno i površno s pogreškama povezuje nastavno gradivo s ostalim temama i predmetima - površno i djelomično i uz nastavnikovu pomoć izvodi zaključke pri analizi geografskih problema - djelomično i uz nastavnikovu pomoć obrazlaže i dokazuje osnovne geografske pojave i procese - površno logički zaključuje i povezuje s životnom praksom - rijetko izražava vlastito mišljenje 	<ul style="list-style-type: none"> - pokazuje na geografskoj samo pojedine osnovne zadane pojmove - teško uočava i prepoznaje pojedine geografske sadržaje na geografskoj karti i slabo se koristi njima - nepotpuno i s pogreškama analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te zahtjeva veliku pomoć nastavnika - vrlo površno i djelomično čita i koristi geografsku kartu pri orijentaciji u prostoru i snalazi se isključivo uz pomoć nastavnika

Razina usvojenosti: NEZADOVOLJAVAJUĆA

GEOGRAFSKA ZNANJA	GEOGRAFSKE VJEŠTINE	KARTOGRAFSKA PISMENOST
<ul style="list-style-type: none">- učenik ne odgovara na postavljena pitanja i nije usvojio ključne pojmove- učenik pokazuje nerazumijevanje geografskih nastavnih sadržaja- učenik ne primjenjuje i ne poznaje primjere korištenja geografskih znanja u svakodnevnom životu	<ul style="list-style-type: none">- nesuvislo uočava geografske pojave i procese- ne povezuje nastavno gradivo s ostalim temama i predmetima	<ul style="list-style-type: none">-nesuvislo pokazuje na geografskoj karti najosnovnije zadane pojmove-nema razvijenu kartografsku pismenost-gotovo ne uočava i ne prepoznaje pojedine geografske sadržaje na geografskoj karti i ne koristi se njima-nelogično i bez razumijevanja analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te i uz veliku pomoć nastavnika ne razumije-nesuvislo koristi i ne čita geografsku kartu pri orijentaciji u prostoru

Vrijednosti za granice ocjena kod pisanog provjeravanja geografskih znanja i vještina

Postotak (%) bodova	Ocjena
90-100	Izvrstan (5)
76 - 89	Vrlo dobar (4)
61 - 75	Dobar (3)
46 - 60	Dovoljan (2)
0 - 45	Nedovoljan (1)

Vrednovanje učeničkih radova

Poster

Vrednovanja naučenoga: analitička rubrika

SASTAVNICE	RAZINE OSTVARENOSTI KRITERIJA			
	4 boda	3 boda	2 boda	1 bod
PRIKUPLJENE INFORMACIJE	Učenik je koristio najmanje tri izvora informacija, koji su jasno i ispravno navedeni u radu.	Učenik je koristio najmanje dva izvora informacija, koji su jasno i ispravno navedeni u radu.	Učenik je koristio samo jedan izvor informacija, koji je jasno i ispravno naveden u radu.	Učenik je koristio samo jedan izvor informacija, koji nije jasno i ispravno naveden u radu.
NASLOV I TEKSTUALNI SADRŽAJ	Digitalni poster ima naslovni slajd s vidljivim naslovom teme i autorom. Ukupan sadržaj digitalnog postera (tekst, prilozi, fotografije) u potpunosti je povezan s temom projektnog zadatka.	Digitalni poster ima naslovni slajd s vidljivim naslovom teme i autorom. Najveći dio sadržaja digitalnog postera (tekst, prilozi, fotografije) povezan je s temom projektnog zadatka.	Digitalni poster ima naslovni slajd s vidljivim naslovom teme i autorom. Manji dio sadržaja digitalnog postera (tekst, prilozi, fotografije) povezan je s temom projektnog zadatka.	Digitalni poster nema naslovni slajd s vidljivim naslovom teme i autorom. Manji dio sadržaja digitalnog postera (tekst, prilozi, fotografije) povezan je s temom projektnog zadatka.
GEOGRAFSKA VIZUALIZACIJA	Digitalni poster ima minimalno jednu geografsku kartu i jedan dijagram, samostalno izrađene sukladno pravilima geografske vizualizacije. Sadržaj poput geografskih karata, dijagrama, ima jasno i ispravno naveden izvor, te je u skladu s ostalim sadržajem postera.	Digitalni poster ima minimalno jednu geografsku kartu, samostalno izrađenu sukladno pravilima geografske vizualizacije. Veći dio sadržaja poput geografskih karata, dijagrama, ima jasno i ispravno naveden izvor, te je u skladu s ostalim sadržajem postera.	Digitalni poster ima minimalno jedan dijagram, samostalno izrađen sukladno pravilima geografske vizualizacije. Veći dio sadržaja poput geografskih karata, dijagrama, nema jasno i ispravno naveden izvor, ali je u skladu s ostalim sadržajem postera.	Digitalni poster ima minimalno jednu geografsku kartu, preuzetu iz literature koja zadovoljava pravila geografske vizualizacije. Veći dio sadržaja poput geografskih karata, dijagrama, nema jasno i ispravno naveden izvor, te je samo djelomično u skladu s ostalim sadržajem postera.
ZAKLJUČAK	Zaključak je jasno izrečeni i temeljen na prikazanom sadržaju cjelokupnog postera. Zaključak sadrži analizu predstavljenih podataka bez	Zaključak je jasno izrečeni i uglavnom temeljen na prikazanom sadržaju cjelokupnog postera. Zaključak sadrži analizu predstavljenih podataka bez	Zaključak je jasno izrečeni i djelomično temeljen na prikazanom sadržaju cjelokupnog postera. Zaključak sadrži analizu predstavljenih podataka bez	Zaključak nije u potpunosti jasan i samo je djelomično temeljen na prikazanom sadržaju cjelokupnog postera. Zaključak sadrži analizu predstavljenih podataka bez

	uvođenja novih informacija.	uvođenja novih informacija.	uvođenja novih informacija.	uvođenja novih informacija.
--	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Raspon bodova za ocjene:

manje od 5 nedovoljan (1)

5-7 dovoljan (2)

8-10 dobar (3)

11-13 vrlo dobar (4)

14-16 odličan (5)

Infografika

Vrednovanja naučenoga: analitička rubrika

SASTAVNICE	RAZINE OSTVARENOSTI KRITERIJA			
	3 boda	2 boda	1 bod	0 bodova
PREGLEDNOST	Informacije na infografici nadograđene su kreativnom upotrebom prostora, slova i boja. Infografika sadrži najmanje 3 boje i vidljiv glavni naslov i vidljive podnaslove	Informacije na infografici su vizualno dobro predstavljene kroz upotrebu prostora, slova i boja. Infografika sadrži do 3 boje i vidljiv glavni naslov. Podnaslovi su neuočljivi unutar teksta	Uporaba slova i boja i prostorna organizacija informacija u infografici nisu dovoljno pregledne ili ne prikazuju zorno tražene informacije. Infografika sadrži do 2 boje i vidljiv glavni naslov. Podnaslovi nisu uključeni	Infografika ne sadrži minimalne uvjete za pregledan prikaz informacija. Infografika sadrži 1 boju, a glavni naslov je neuočljiv unutar teksta. Podnaslovi nisu uključeni.
GRAFIČKI PRILOZI I GEOGRAFSKA KARTA	Prikazana su 3 grafička priloga koja znatno upotpunjuju razumijevanje tekstualnih informacija. Infografika sadrži najmanje jednu geografsku kartu koja je povezana s temom infografike i izrađena prema pravilima kartografske vizualizacije.	Prikazana su 2 grafička priloga koja upotpunjuju razumijevanje tekstualnih informacija. Infografika sadrži najmanje jednu geografsku kartu koja je povezana s temom infografike i većim dijelom izrađena prema pravilima kartografske vizualizacije.	Prikazan je 1 grafički prilog koji upotpunjuje razumijevanje tekstualnih informacija. Infografika sadrži najmanje jednu geografsku kartu koja je povezana s temom infografike i većim dijelom izrađena prema pravilima kartografske vizualizacije.	Infografika ne sadrži grafičke priloge niti geografsku kartu ili grafički prilozi i/ili geografska karta nisu povezani s temom infografike.
SADRŽAJ/INFORMACIJE	Infografika sadrži 10 točnih i pažljivo odabranih činjenica koje u potpunosti odgovaraju temi infografike. Činjenice su prikazane u 3 odlomka informacija.	Infografika sadrži od 7 do 9 točnih i pažljivo odabranih činjenica koje u potpunosti odgovaraju temi infografike. Činjenice su prikazane u 3 odlomka.	Infografika sadrži od 4 do 6 točnih i pažljivo odabranih činjenica koje u potpunosti odgovaraju temi infografike. Činjenice su prikazane u 2 ili 3 odlomka.	Infografika ne sadrži tražene podatke ili su podatci netočni.
ZAKLJUČAK	Infografika uključuje tekst koji bez uvođenja novih informacija u potpunosti jasno	Infografika uključuje tekst koji bez uvođenja novih informacija uglavnom jasno	Infografika uključuje tekst koji bez uvođenja novih informacija djelomično jasno	Infografika ne uključuje tekst koji bez uvođenja novih informacija analizira

	analizira i rezimira informacije što u konačnici pokazuje razumijevanje prikazanog sadržaja.	analizira i rezimira informacije što u konačnici pokazuje jasno razumijevanje prikazanog sadržaja.	analizira i rezimira informacije što u konačnici pokazuje jasno razumijevanje prikazanog sadržaja.	i rezimira prikazane informacije.
--	--	--	--	-----------------------------------

Raspon bodova za ocjene:

0-4 boda.....nedovoljan (1)

5-6 bodova.....dovoljan (2)

7-8 bodova.....dobar (3)

9-10 bodovavrlo dobar (4)

11-12 bodova.....odličan (5)

Istraživački rad

Vrednovanja naučenoga: analitička rubrika

SASTAVNICE	RAZINE OSTVARENOSTI KRITERIJA		
	3 boda	2 boda	1 bod
NASLOVNA STRANICA I STRUKTURA SADRŽAJA	Istraživački rad ima naslovnu stranicu koja sadrži: naziv škole, naslov teme (istraživačko pitanje), ime i prezime učenika i mentora. Sadržaj je strukturiran na glavne dijelove rada: Naslovna stranica, Uvod, Izvor podataka i metode, Istraživanje i zaključak	Istraživački rad ima naslovnu stranicu koja sadrži: naziv škole, naslov teme, ime i prezime učenika i mentora, ali nije jasno naveden naslov teme (istraživačko pitanje). Sadržaj je strukturiran na glavne dijelove rada: Naslovna stranica, Uvod, Izvor podataka i metode, Istraživanje i zaključak	Istraživački rad nema naslovnu stranicu koja sadrži: naziv škole, naslov teme (istraživačko pitanje), ime i prezime učenika i mentora. Sadržaj je strukturiran na način da sadrži većinu od navedenih glavnih dijelova rada: Naslovna stranica, Uvod, Izvor podataka i metode, Istraživanje i zaključak
UVOD	Uvod sadrži sve navedene elemente: opisana saznanja o istraživačkom problemu, temu istraživanja, prostorni obuhvat istraživanja, korištenu literaturu, korištene alate, istraživačko pitanje i hipotezu	Uvod sadrži šest od navedenih elemenata: opisana saznanja o istraživačkom problemu, temu istraživanja, prostorni obuhvat istraživanja, korištenu literaturu, korištene alate, istraživačko pitanje i hipotezu	Uvod sadrži pet od navedenih elemenata: opisana saznanja o istraživačkom problemu, temu istraživanja, prostorni obuhvat istraživanja, korištenu literaturu, korištene alate, istraživačko pitanje i hipotezu
CITIRANA LITERATURA	Izvori su citirani u skladu s uputama.	Izvori su u većoj mjeri citirani u skladu s uputama.	Izvori nisu citirani u skladu s uputama.
ISTRAŽIVAČKO PITANJE I HIPOTEZA	Istraživačko pitanje je postavljeno u skladu s materijalima. Istraživačko pitanje je sažeto i jasno oblikovano u obliku upitne rečenice. Hipoteza je napisana u obliku izjavne rečenice i proizlazi iz istraživačkog pitanja.	Istraživačko pitanje je postavljeno u skladu s materijalima. Istraživačko pitanje je sažeto i jasno oblikovano u obliku upitne rečenice. Hipoteza je napisana u obliku izjavne rečenice, ali samo djelomično proizlazi iz istraživačkog pitanja.	Istraživačko pitanje je postavljeno u skladu s materijalima. Istraživačko pitanje je sažeto i jasno oblikovano u obliku upitne rečenice. Hipoteza je napisana u obliku izjavne rečenice, ali ne proizlazi iz istraživačkog pitanja.
GRAFIČKI PRILOZI	Rad sadrži grafičke priloge (preslike ekrana, fotografije, tablice...) koji su pravilno naslovljeni.	Rad sadrži grafičke priloge (preslike ekrana, fotografije, tablice...) koji nisu pravilno naslovljeni.	Rad ne sadrži grafičke priloge (preslike ekrana, fotografije, tablice...)
ISTRAŽIVANJE	Analiza podataka je detaljna i jasno obrazložena uz pomoć podataka iz	Analiza podataka je dobra i jednostavno je obrazložena uz pomoć podataka iz	Postoji jednostavan pokušaj analize dobivenih podataka bez dodatnog obrazloženja. Postoji

	Informacijskog sustavu prostornog uređenja (ISPU) i u potpunosti je vezana uz hipotezu.	Informacijskog sustavu prostornog uređenja (ISPU) i u potpunosti je vezana uz hipotezu.	slaba veza s podacima prikupljenim u Informacijskom sustavu prostornog uređenja (ISPU).
ZAKLJUČAK	Zaključak sadrži ključne rečenice dobivene analizom podataka. Koriste se jasne rečenice povezane s istraživačkim pitanjem i hipotezom. U zaključku se ne uvode nove informacije.	Zaključak sadrži ključne rečenice dobivene analizom podataka. Koriste se jasne rečenice povezane s rezultatima istraživanja, istraživačkim pitanjem i hipotezom. U zaključku se navode nove informacije.	Zaključak se može djelomično dovesti u vezu s rezultatima istraživanja istraživačkim pitanjem i hipotezom.

Raspon bodova za ocjene:

0-5 boda.....nedovoljan (1)

6-9 bodova.....dovoljan (2)

10-13 bodova.....dobar (3)

14-17 bodovavrlo dobar (4)

18-21 bodova.....odličan (5)

NAČINI PRAĆENJA

Praćenje rada učenika provodi se različitim načinima:

- pitanjima za ponavljanje usvojenosti nastavnih sadržaja s prijašnjeg sata i nakon obrade i ponavljanja nastavne jedinice
- rješavanjem problemskih zadataka
- rješavanjem i ispunjavanjem slijepih karata
- aktivnostima vezanim uz tijek nastavnog sata:
 - učenik aktivno ili pasivno prati nastavu,
 - učenik je pažljiv ili zabavljen svojim aktivnostima,
 - učenik je koncentriran ili lako gubi kontakt s nastavom,
- odgovornošću prema radu kroz nošenje potrebnog za sat-posebno atlasa, bilježnice i udžbenika
- redovitošću u radu i poštivanjem dogovora
- ustrajnošću i temeljitosti u radu
- aktivnošću i sudjelovanjem u grupnom radu ili radu u paru te samostalnom uključivanju, spremnošću pomoći drugima
- provjeravanjem riješenosti, točnosti i redovitosti svih ili odabranih zadataka
- izradom praktičnih radova na satu ili za domaću zadaću kroz crtanje grafikona, kartograma, crteža, skica, izradom modela,...
- pisanim ispitima znanja prema unaprijed najavljenim datumima (najmanje 14 dana ranije)
- razvijanjem statističkih i grafičkih vještina te vještina terenskog rada kroz zapažanja u prostoru, prikupljanje podataka, snalaženja na geografskoj karti i u prostoru.

ZAKLJUČNA OCJENA IZ GEOGRAFIJE

Zaključna ocjena proizlazi iz sva tri jednakovrijedna elementa vrednovanja naučenoga. Određuje se na temelju usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda, uz uvažavanje pokazatelja o učenikovu učenju i napredovanju koje se kontinuirano bilježi i obrazlaže baš kao i brojčane ocjene.